

UVODNIK

**100 LET DELOVANJA ZVEZE GEOGRAFOV SLOVENIJE
(1922–2022)**

AVTORJI

dr. Aleš Smrekar

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Geografski inštitut Antona Melika,
Novi trg 2, SI – 1000 Ljubljana
ales.smrekar@zrc-sazu.si, <https://orcid.org/0000-0002-7448-9174>

dr. Stanko Pelc

Univerza na Primorskem Pedagoška fakulteta, Cankarjeva ulica 5, SI – 6000 Koper
stanko.pelc@pef.upr.si, <https://orcid.org/0000-0002-4902-9176>

dr. Mimi Urbanc

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Geografski inštitut Antona Melika,
Novi trg 2, SI – 1000 Ljubljana
mimi.urbanc@zrc-sazu.si, <https://orcid.org/0000-0001-8394-9892>

dr. Jurij Kunaver

Hubadova ulica 16, SI – 1113 Ljubljana
jurij.kunaver@siol.net

DOI: <https://doi.org/10.3986/GV94201>

UDK: 91(497.4)(091)"1922/2022"

COBISS: 1.04

IZVLEČEK

100 let delovanja Zveze geografov Slovenije (1922–2022)

Osnovni namen prispevka je orisati zgodovino geografske stanovske organiziranosti. Začetki segajo v leto 1922, ko so slovenski študentje geografije ustanovili študentsko geografsko društvo, ki je kmalu preraslo študentske okvire in postalo društvo vseh slovenskih geografov. V sto letih svojega delovanja se je v skladu z zakonodajo nekajkrat preoblikovalo; tako je v osemdesetih letih dvajsetega stoletja nastala Zveza geografskih društev Slovenije in ob izteku prvega desetletja 21. stoletja Zveza geografov Slovenije, v okviru katere deluje 6 društev. Geografsko stanovsko organizacijo so vodili 2 predsednici in 16 predsednikov. Osrednje dejavnosti obsegajo izdajanje Geografskega vestnika (od leta 1925 94 letnikov) in Geografskega obzornika (od leta 1954 69 letnikov) ter organizacija 23 zborovanj slovenskih geografov (od leta 1952) ter številnih drugih dogodkov. Te dejavnosti so uresničevale temeljno poslanstvo, to je razvoj znanstvene in solske geografije ter krepitev njene prepoznavnosti tako v domačem okolju kot tudi širše.

KLJUČNE BESEDE

geografija, zgodovina geografije, stanovsko združenje, Slovenija

ABSTRACT

One hundred years of the Association of Slovenian Geographers (1922–2022)

This article outlines the history of geography as professional organized activity in Slovenia. Its beginnings date back to 1922, when Slovenian geography students founded the student Geographical Society, which soon outgrew its student framework and became a society for all Slovenian geographers. During the hundred years of its existence, this organization was transformed several times in accordance with legislation; thus, in the 1980s, the Association of Slovenian Geographical Societies was formed, and in 2008 the Association of Slovenian Geographers, in which six societies are active. This professional organization has been led by eighteen presidents. Its activities include publishing the journals Geografski vestnik (Geographical Bulletin; ninety-four volumes since 1925) and Geografski obzornik (Geographic Review; sixty-ninth volumes since 1954), holding conferences (twenty-three since 1952), and many other events. These activities have accomplished its basic mission: developing geography research and education, and strengthening the profile of geography both in Slovenia and beyond.

KEY WORDS

geography, history of geography, professional association, Slovenia

Uredništvo je prispevek prejelo 28. novembra 2022.

1 Uvod

Zgodovina geografskih društev po svetu sega krepko v 19. stoletje. Vzroke zanje lahko najdemo v imperialističnih težnjah velikih evropskih držav, ki so podpirale ustanavljanje in delovanje geografskih društev. Delo je bilo v začetnem obdobju namenjeno predvsem organizaciji in pripravi raziskovalnih odprav ter obdelavi gradiva. Eno najmenitnejših je bilo francosko (*Société de géographie*), ustanovljeno leta 1821. Pri njegovi ustanovitvi so sodelovale, ali bile prisotne najznamenitejše osebnosti tistega časa, kar pomeni, da je bil to ne le prvovrstni znanstveni, temveč tudi družabni, politični in gospodarski dogodek. Med 217 ustanovnimi člani, od katerih so se številni udeležili Bonapartove odprave v Egipt in želeli prispevati k napredku geografije, so bili številni pomembni diplomati, mornarji, vojaki, politiki in učenjaki. Med njimi Gay-Lussac, Cuvier, brata Champollion, Chateaubriand, Dumont d'Urville, Freycinet, danski prestolonaslednik Christian Frederic in Humboldt, ki velja za enega največjih geografov vseh časov (Medmrežje 1). Za prvega predsednika je bil izvoljen Pierre-Simon Laplace, matematik, fizik, astronom in filozof. Francozom so sledili Nemci leta 1828, Britanci leta 1830 in Rusi leta 1845. V naši sosesčini so bila ustanovljena društva na Dunaju leta 1865, Zagrebu leta 1883 in Beogradu 1910, katerega prvi predsednik je bil znameniti Jovan Cvijić (Vintar Mally 2019a).

2 Začetki društvene dejavnosti v Sloveniji

S težko pričakovano ustanovitvijo prve slovenske univerze v Ljubljani leta 1919 se je tudi na Slovenskem začel študij geografije ter s tem tudi sistematičen in institucionaliziran razvoj geografije (Vintar Mally 2019b). Po prvih, nekoliko opotekajočih se korakih, se je slovenska geografija hitro postavila na trdne noge, tako po zaslugi prvih profesorjev kot tudi študentov. Slednji so pokazali tak zagon in življenjsko silo, da je to presenetilo celo njihove učitelje. Njihov prvi korak je bil ustanovitev študentskega Geografskega društva, in sicer leta 1922, predsedoval mu je Ivo Rubič. Na ustanovnem občnem zboru so na stene pritrdili slike Ignacija Knobleharja, Blaža Kocena in Petra Kozlerja (Bohinec in Savnik 1972). Leta 1925 je postalo pod vodstvom Valterja Bohinca društvo vseh slovenskih geografov s sedežem v Ljubljani (Ilešič 1972).

Utrinke začetnih korakov je zapisal Valter Bohinec, ustanovni član in predsednik med letoma 1925 in 1928 (Bohinec in Savnik 1972, 162): *»Slovenci smo v geografskih raziskovanjih in študiju že takrat imeli lepo tradicijo, naj se le spomnimo nekaterih mož ... Takratni študentje geografije smo imeli kar posebno vlogo. Imeli smo za seboj hude vojne čase, bili smo zrelejši, kot bi bilo pričakovati za naša leta, z mladostnim navdušenjem smo pozdravljali novo, od Alp do Dojrana segajočo domovino – razna razočaranja so, žal, prišla pozneje. Z zanosom in veliko prizadevnostjo smo se lotili dela in študija, Geografski inštitut na univerzi nam je bil drugi dom. Odlično smo se razumeli med seboj, dasi smo se znašli z vseh strani domovine. Naj se tu spomnim zlasti dveh dinamičnih osebnosti, ki jih, žal, ni več med živimi, Franja Baša iz Kamenč pri Braslovčah in Iva Rubiča iz Sumartina na otoku Braču, torej Dalmatinca, ki pa se je kaj hitro in z vsem srcem vživel v slovenske razmere. Oba sta prišla s predhodnih študijev na Dunaju. Tu so bili še drugi tovariši, ki so se pozneje udeleževali in se še udeležujejo v naši kulturi in prosveti, tako profesorji – navajam jih kar v alfabetskem redu – Rado Bednarik, Ciril Bernot, Pavle Blaznik, Viktor Gruntar, Francè Planina, Ivan Rakovec, Oskar Reja, Roman Savnik, Fran Vatovec in drugi. Nočem biti neskromen, vendar bi povedal, da sem, kakor Franjo Baš in Ivo Rubič, prišel na ljubljansko univerzo kot študent jeseni 1920, ko sem imel za seboj že nekaj semestrov študija na Dunaju, v Zagrebu in v Italiji.«* Po Ilešiču (1983) imenujemo do leta 1928 ustanovitveno obdobje slovenske geografije, ki je sledilo tradicionalnim tokovom, ki so prihajali v glavnem iz Srednje Evrope, največ še vedno z Dunaja, čeprav se je prepletalo s svojevrstnimi vplivi geografske šole Jovana Cvijića z jugovzhoda Evrope.

Osrednja dejavnost društva v obdobju med obema svetovnima vojnoma je bila, poleg izdajanja Geografskega vestnika od leta 1925, skrb za razvoj geografije in njeno prepoznavnost tako v domačem

Slika 1: Akademik Anton Melik je bil skoraj trideset let (1928–1957) predsednik slovenskih geografov.

okolju kot tudi širše. Tako so se člani društva udeleževali jugoslovanskih zborovanj. Leta 1927 so se predstavniki društva na lastne stroške udeležili prvega kongresa jugoslovanskih geografov ter se ob tej priložnosti poklonili spominu na starosto jugoslovanske geografije, Jovanu Cvijiću. Na istem kongresu sta bila Valter Bohinec in Roman Savnik izvoljena za podpredsednika in tajnika Jugoslovanskega geografskega društva (Bohinec in Savnik 1972). Izkušnje in prepoznavnost sta članom društva dali dovolj samozavesti, da so se že leta 1933 tudi sami preizkusili v organizaciji jugoslovanskega zborovanja (Ilešič 1972). Stiki in sodelovanje se niso ustavili na mejah tedanje širše države, temveč so segali prek njenih meja. Predvsem Anton Melik (slika 1), ki je bil od leta 1928 kot mlad docent osrednja in vodilna sila slovenske geografije, tako na univerzi kot v društvu (predsednik in urednik Geografskega vestnika) in je pozneje (leta 1946) postal redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, se je udeleževal tudi kongresov mednarodne geografske zveze ter kongresov slovanskih geografov in etnologov (Ilešič 1972). Z njegovim nastopom se je začela tako imenovana Melikova šola, ki jo je skupaj z vrstniki uveljavil v smereh, ki so bile v ospredju zanimanja evropske geografije (Kladnik 2019).

3 Geografsko povezovanje po drugi svetovni vojni

Čas druge svetovne vojne je delovanje društva za dobra štiri leta prekinil, prav tako je v tiskarni obležala že na začetku leta 1941 pripravljena številka Geografskega vestnika. Ta je izšla po osvoboditvi, novembra leta 1945 pa je bilo obnovljeno tudi delovanje društva (Ilešič 1972).

Geografsko društvo je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja doživelo pomembno organizacijsko spremembo. Namesto enega je nastalo iz nekdanjih aktivov več društev, ki so se leta 1984 povezala v Zvezo geografskih društev Slovenije (Natek 1997; Špes 1998). Tovrstna organiziranost je sledila priporočilu in prepričanju takratne Socialistične zveze delovnega ljudstva, da bi decentralizacija društvom pomagala zaživeti še bolj samostojno in aktivno (Kunaver 1985).

Ob izteku prvega desetletja 21. stoletja je prišlo še do zadnjega preimenovanja v Zvezo geografov Slovenije, a brez organizacijskih sprememb. Društvene dejavnosti, kot so na primer različna potopišna in druga predavanja, strokovne ekskurzije in podobno, so domena posameznih društev, Zveza pa se posveča svoji izdajateljski dejavnosti, organizaciji strokovnih srečanj oziroma geografskih zborovanj ter odzivanju na izzive stroke in širše vpetosti v družbo. V njenem okviru delujejo Ljubljansko geografsko društvo, Geografsko društvo Gorenjske, Geografsko društvo Maribor, Društvo učiteljev geografije Slovenije, Društvo mladih geografov Slovenije in Društvo študentov geografije Maribor. Zveza nudi prostor tudi za delovanje, usmerjeno v nekatera ožja raziskovalna področja geografije, ki se odvijajo v komisijah, na primer za hidrogeografijo, za geografske informacijske sisteme ter za regionalno in prostorsko planiranje.

Čas po drugi svetovni vojni in pozneje v samostojni Sloveniji je pred geografije in geografe postal številne nove raziskovalne in izobraževalne izzive. Vse hitreje spreminjajoča se družba z vse bolj kompleksnim poseganjem v prostor je vzbujala raziskovalno zanimanje geografov in odpirale so se nove teme, ki jih je bilo treba naslavljati s sodobnimi raziskovalnimi pristopi. Vrednost in pomen geografskega znanja in spoznanj je očitno prepoznala tudi oblast, saj drugače skoraj ni mogoče razumeti ustanavljanja novih geografskih ustanov, v katerih je lahko svoje raziskovalno delo opravljalo vse več geografij ter geografov.

V okviru Slovenske akademije znanosti in umetnosti je leta 1946 nastal prvi geografski inštitut (danes Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU) (Perko in Zorn 2016), istega leta pa je bil ustanovljen tudi Zemljepisni muzej Slovenije (danes del Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU) (Zorn in Gašperič 2016), za razvoj stroke je bila pomembna tudi ustanovitev krasoslovnega inštituta v Postojni (danes Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU). Slednji je sloves kraških pojavov in slovensko kraško terminologijo ponel v svet. Leta 1961 je nastal še drugi geografski inštitut (Inštitut za geografijo Univerze v Ljubljani), ki se je leta 2002 priključil k ZRC SAZU. Vse to kaže, da je bila geografija družbeno pomembna veda, ki je znala odgovorno in relevantno naslavljati izzive aktualnega družbenega trenutka in prostora.

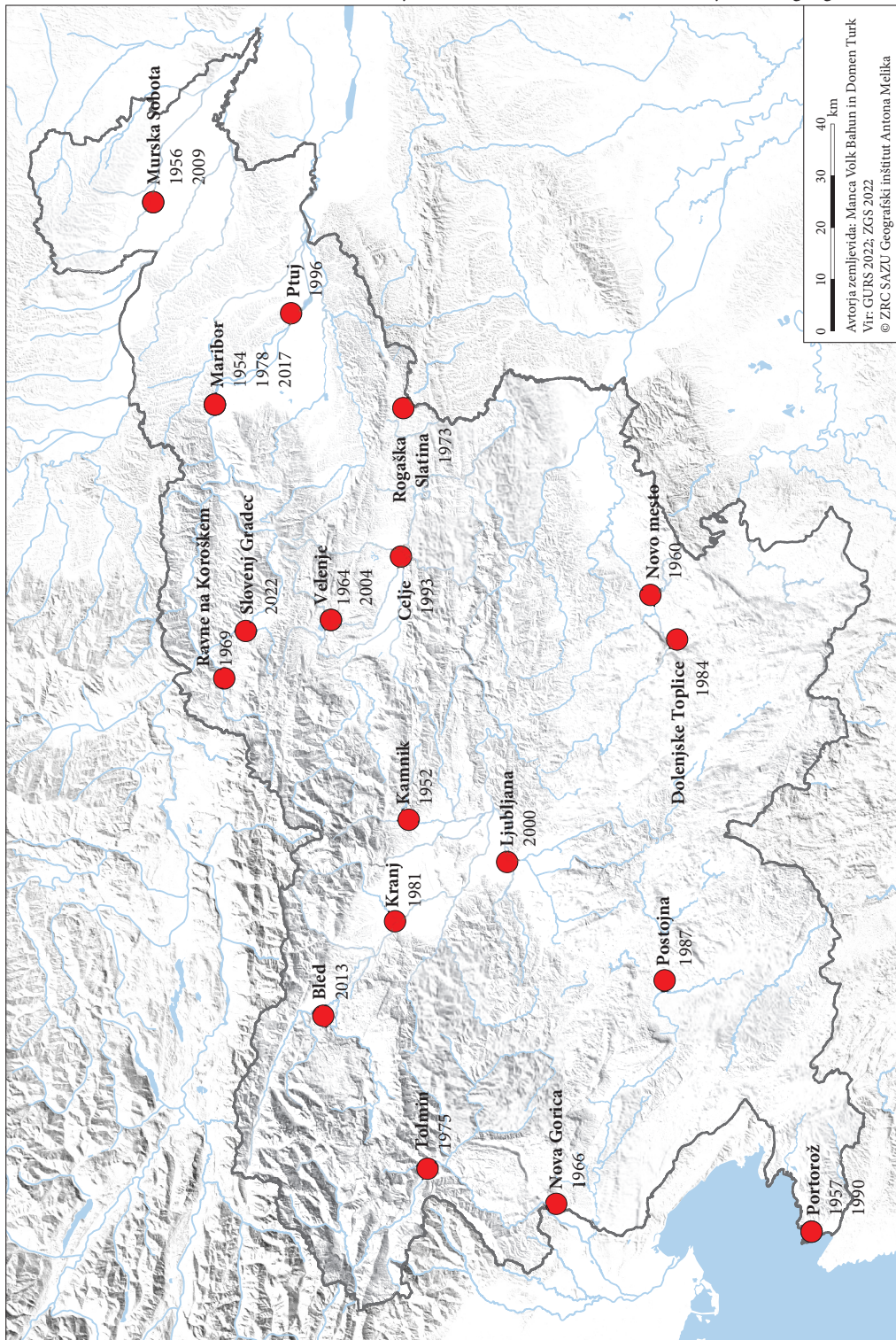
Tudi geografsko izobraževanje se je v šestdesetih letih 20. stoletja iz Ljubljane razširilo še v Maribor (danes Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru) (Horvat 2011) in na prelomu tisočletja še v Koper (danes Oddelek za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem) (Brečko Grubar, Koderman in Kovačič 2016). Geografinje in geografi so tako dali velik pečat slovenski znanosti, izobraževanju, delovanju v vladnih, ministrskih in občinskih ustanovah ter gospodarstvu.

Od samega začetka stanovske organiziranosti je objavljane ena glavnih društvenih dejavnosti. Geografskemu vestniku s 94 letniki (Perko in Zorn 2008; Zorn in Perko 2018), ki bo stoto obletnico praznoval leta 2025, se je leta 1954 pridružil Geografski obzornik (69 letnikov) (Kušar 2013), sprva namenjen predvsem šolski geografiji, kasneje tudi popularizaciji geografije. Omenjenima publikacijama, ki se lahko pohvalita z rednim izdajanjem in tradicijo, se občasno pridružijo nove, ki so rezultat dejavnosti Zveze ali odgovor na aktualno dogajanje v družbi. Spodbujanje in usmerjanje raziskovanja Slovenije in njenih pokrajin je prišlo do izraza predvsem z organizacijo 23 geografskih zborovanj (slika 2), ki so s tem, ko so se odvijala v različnih slovenskih krajih, usmerjala raziskovalno pozornost na pokrajinske enote, kjer so se zborovanja odvijala. Za temi zborovanji je kot dokument časa in stanja v prostoru od leta 1969 ostalo tudi 16 zbornikov aktualnih prispevkov, pretežno ali v celoti povezanih z obravnavanimi pokrajinami.

Geografinje in geografi imajo številne komunikacijske kanale za razširjanje svojih spoznanj domači in mednarodni javnosti. Ob praznovanju 75-letnice društvene dejavnosti so prizadevni člani pripravili razstavo v Zemljepisnem muzeju Slovenije (Špes 1997).

V luči globalizacije in vse večje prežetosti znanosti z angleškim jezikom velja omeniti vlogo že omenjenega Geografskega vestnika, ki uspešno krmari v izjemno zahtevnem okolju znanstvene publicistike ter z najkakovostnejšimi objavami v slovenskem jeziku skrbi za razvoj geografske in sorodne znanstvene

Slika 2: Lokacije zborovanj slovenskih geografov. ► str. 14

terminologije v slovenskem jeziku. V času prehoda v digitalno družbo je za popularizacijo geografskih spoznanj javnost zvedela veliko prispeval Teletekst Televizije Slovenija. V zadnjih letih pa poteka na digitalnem portalu Geolista, ki je bil ustanovljen konec 20. stoletja na pobudo Jožeta Žumra, vse bolj intenzivna strokovna izmenjava mnenj med skoraj 900 člani.

4 Mednarodna vpetost

Zveza geografov Slovenije je odigrala ključno vlogo pri mednarodni uveljavitvi geografske stroke in znanosti na splošno, geografij in geografov ter države. Njena pot v širši prostor se je začela že pred drugo svetovno vojno, in sicer s sodelovanjem na kongresih jugoslovanskih geografov. Slovenski geografi so se začeli udeleževati tudi mednarodnih dogodkov in tako je bil po opisu sodeč zelo navdušujoč kongres Mednarodne geografske zveze z vsemi spremljevalnimi dogodki in veliko udeleženci leta 1931 v Parizu (Melik 1931). To se je nadaljevalo tudi kasneje, in sicer vse do razpada Jugoslavije. Po nastanku samostojnih držav je bilo sodelovanje med geografi teh držav nekoliko potisnjeno na stranski tir. Obenem se je z osamosvojitvijo Slovenije začelo bolj intenzivno vključevanje v mednarodne geografske in sorodne ustanove, čeprav se zlahka najdejo primeri mednarodne vpetosti lahko pohvalijo s častitljivimi obletnicami. Tako je bil med ustanovitvenimi člani mreže *The Permanent European Conference for the Study of the Rural Landscapes*, ki je bila ustanovljena leta 1957, tudi akademik Svetozar Ilešič, ki je bil predsednik slovenskih geografov med letoma 1957 in 1964. Slovenski geografi in geografije so v njej še vedno aktivni. Zveza geografov Slovenije je polnopravna članica Mednarodne geografske zveze (*International Geographical Union*), ki je bila prav tako ustanovljena leta 1922. Polnopravno članstvo slovenske zveze v tem mednarodnem združenju omogoča slovenskim geografijam in geografom sodelovanje v organih te mednarodne organizacije, predvsem v njenih številnih komisijah, posvečenih različnim aktualnim geografskim temam in izzivom. V teh so tudi slovenske geografije in geografi prevzemali vodilne vloge kot člani in tudi kot predsedniki upravnih odborov nekaterih komisij. Zveza geografov Slovenije je formalno povezana tudi z evropskima zvezama: Evropskim združenjem geografov EUROGEO (*European Association of Geographers*) in Združenjem evropskih geografskih društev EUGEO (*Association of Geographical Societies in Europe*).

5 Zasluzni

Obletnice, še posebej stoletnice, so priložnost za refleksijo prehojene poti. Delo Zveze v veliki meri temelji na prostovoljnem delu ter se napaja iz entuziazma in čuta pripadnosti stroki generacij slovenskih geografij in geografov. Ob takšni priložnosti je primerno zapisati imena vseh predsednic in predsednikov: Ivo Rubič (1922–1924), Ljudevit Merčun (1924–1925), Valter Bohinec (1925–1928), Anton Melik (1928–1957), Svetozar Ilešič (1957–1964), Avguštin Lah (1964–1968), Ivan Gams (1968–1972), Mirko Pak (1972–1974), Dušan Kompare (1974–1976), Jakob Medved (1976–1977), Marija Košak (1977–1978), Vladimir Klemenčič (1978–1980), Jurij Kunaver (1980–1988), Matjaž Jeršič (1988–1993), Andrej Černe (1993–1997), Metka Špes (1997–1999), Milan Orožen Adamič (1999–2003), Mitja Bricelj (2003–2007), Matej Gabrovec (2007–2011), Stanko Pelc (2011–2017), Igor Lipovšek (2017–2021) in Aleš Smrekar (2022–). Za njimi stojijo številni odborniki, ki so in še namenjajo ogromno prostega časa društvenemu delovanju. Uspešno društveno delo so tudi širše prepoznali, saj sta društvo nagradila dva predsednika Republike Slovenije. Milan Kučan je podelil Srebrni častni znak svobode Republike Slovenije (slika 3) za zasluge pri bogatitvi slovenske geografske znanosti in njene organiziranosti ob 75-letnici delovanja leta 1998. Ob stoletnici društvenega povezovanja slovenskih geografov pa je Borut Pahor podelil Red za zasluge Republike Slovenije (slika 4) za raziskovalno in izobraževalno delo ter prispevek k slovenski narodni zavesti.

MARKO ZAPLATIL

Slika 3: Srebrni častni znak svobode Republike Slovenije.

MARKO ZAPLATIL

Slika 4: Red za zasluge Republike Slovenije.

6 Namesto sklepa ali pogled v prihodnost

Zagnanost in entuziazem generacij kolegov in kolegic, ki so delovali v dobro in korist slovenske geografije, dobi v luči sodobnega časa, zlasti poudarjenega individualizma ter erozije občutka odgovornosti do skupnosti na eni in položaja sodobne znanosti na drugi strani, povsem drugačen, plemenit smisel. Razvoj znanosti in količina znanja terja ozko specializacijo, kar se na trenutke zdi, da ne igra v prid interdisciplinarni, celo eklektični naravi geografije (Urbanc 2017). Način financiranja znanosti in prežetost znanosti z neoliberalnimi koncepti pa zagotovo ne delujeta v korist društveni organiziranosti, ki temelji na zanosu in prostovoljstvu. Vse pravkar navedeno ni izključni krivec, da geografija kot veda morda nima take veljave in položaja, kot bi si ga verjetno zaslužila. Pred stanovskimi organizacijami in geografskimi ustanovami je vrsta izzivov, s katerimi se bo treba spopasti, kot so pomanjkanje pedagoškega kadra, zmanjševanje ur geografije v osnovnih in srednjih šolah, pomanjkanje interesa za študij geografije ter premajhna vidnost geografov v družbi, državi, gospodarstvu in politiki, če naštejemo le najbolj pereče. Z vso skrbnostjo in odgovornostjo jih bo treba nasloviti. Le tako se bodo naši zanamci, s takim ponosom kot mi, v tem trenutku čez sto let spominjali prehojene poti.

7 Viri in literatura

- Bohinec, V., Savnik, R. 1972: Kako je nastalo Geografsko društvo Slovenije. *Geografski vestnik* 44.
- Brečko Grubar, V., Koderman, M., Kovačič, G. 2016: 15 let Oddelka za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem. *Geografski vestnik* 88-1.
- Horvat, U. 2011: Petdeset let delovanja Oddelka za geografijo in študija geografije v Mariboru. *Revija za geografijo* 6-1.
- Ilešič, S. 1972: Slovenska geografija v petdesetih Slovenskega geografskega društva. *Geografski vestnik* 44.
- Ilešič, S. 1983: Nekaj besed ob priliki proslavljanja šestdesetletnice geografskega društva Slovenije. *Geografski vestnik* 55.
- Kladnik, D. 2019: Razvoj slovenske geografije – obdobje med koncem prve svetovne vojne in osamosvojitvijo Slovenije. *Retrospektive* 2-1.
- Kušar, S. 2013: Geografski obzornik: preteklih 10 let. *Popularizacija geografije od leta 2003 do leta 2012. Geografski obzornik* 60-3.
- Kunaver, J. 1985: Častitljiv jubilej slovenskih geografov. *Dolenjski list*, 24. 1. 1985.
- Medmrežje 1: <https://socgeo.com/qui-sommes-nous/> (4. 1. 2023).
- Melik, A. 1931: Mednarodni geografski kongres v Parizu. *Geografski vestnik* 7.
- Natek, M. 1997: Nagovor ob 75-letnici ZGDS. *Geografski vestnik* 69.
- Perko, D., Zorn, M. 2008: Zgodovina Geografskega vestnika. *Geografski vestnik* 80-2.
- Perko, D., Zorn, M. 2016: Sedemdeset let raziskovanj na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU. *Geografski vestnik* 88-2. DOI: <https://doi.org/10.3986/GV88207>
- Špes, M. 1997: Ob 75-letnici ustanovitve Geografskega društva (iz govora na proslavi). *Geografski vestnik* 69.
- Špes, M. 1998: Poročilo o delu IO ZGDS v času od 27. marca 1997 do 25. marca 1998. *Geografski vestnik* 70.
- Urbanc, M. 2017: (Ne)omejene možnosti geografije na projektne trgu?! *Geografski vestnik* 89-2. DOI: <https://doi.org/10.3986/GV89204>
- Vintar Mally, K. 2019a: Nastanek in vloga geografskega društva. *Razvoj geografije na Slovenskem: 100 let študija geografije na Univerzi v Ljubljani. Ljubljana.*
- Vintar Mally, K. 2019b: Začetki geografije na ljubljanski Filozofski fakulteti. *Razvoj geografije na Slovenskem: 100 let študija geografije na Univerzi v Ljubljani. Ljubljana.*

Zorn, M., Gašperič, P. 2016: Geografska dediščina – sedem desetletij Zemljepisnega muzeja. *Geografski vestnik* 88-1. DOI: <https://doi.org/10.3986/GV88106>

Zorn, M., Perko, D. 2018: Zgodovinski pregled Geografskega vestnika. *Geografski vestnik* 90-2. DOI: <https://doi.org/10.3986/GV90201>

8 Summary: One hundred years of the Association of Slovenian Geographers (1922–2022)

(translated by DEKS d. o. o.)

The history of geographical societies around the world extends well back into the nineteenth century. One of the most eminent was the French *Société de Géographie*, founded in 1821. In Ljubljana, geography was first offered as a university subject in 1919, which also marked the systematic and institutionalized development of geography. One of the first steps was the establishment of the student Geographical Society in 1922, with Ivo Rubič as its president. In the following years, this student society was transformed into a society for all Slovenian geographers.

In addition to publishing the journal *Geografski vestnik* (Geographical Bulletin), which was launched in 1925, the central activity of the society during the interwar period was to cultivate the development of geography and raise its profile both in Slovenia and beyond. Thus, members of the society participated in Yugoslav conferences. In 1927, Valter Bohinec and Roman Savnik were elected vice president and secretary of the Yugoslav Geographical Society. As early as 1933, they also tried their hand at organizing the Yugoslav conference. Above all, Anton Melik—who was the central and leading force of Slovenian geography from 1928 onward, both at the university and in the society—also participated in congresses of the International Geographical Union and conferences of Slavic geographers and ethnologists.

The Geographical Society underwent an important organizational change in the 1980s. Instead of one, several societies emerged from its former working groups, and in 1984 these merged into the Association of Slovenian Geographical Societies. In 2008, this was renamed the Association of Slovenian Geographers, but without substantive changes.

The association is dedicated to publishing activity, holding geographic conferences, and responding to the challenges of the profession and broad involvement in society. The Ljubljana Geographical Society, Upper Carniola Geographical Society, Maribor Geographical Society, Slovenian Geography Teachers Society, Slovenian Young Geographers Society, and Maribor Student Geography Society operate under its aegis. The association also offers space for activities addressing some narrower research areas of geography that take place at the committee level; for example, hydrogeography, geographic information systems, and regional and spatial planning.

Publishing has been one of the main activities since the beginning of professional organization. The journal *Geografski vestnik* (Geographical Bulletin) has published ninety-four volumes, and it will celebrate its centennial in 2025. In 1954 it was joined by *Geografski obzornik* (Geographical Review), now in its sixty-ninth volume), dedicated to geography education and the popularization of geography.

Promoting and guiding research on Slovenia and its regions has primarily been realized through the twenty-three geography conferences the association has held; by taking place in various Slovenian locations, these have ensured the systematic study of selected regions throughout Slovenia. Since 1969, these conferences have yielded sixteen collections of topical articles, mostly or entirely related to the regions under study and serving as a document of the time and state of these areas.

The Association of Slovenian Geographers has played a key role in raising the international profile of geography as a profession and research in general, of geographers, and of Slovenia. At the same time, with the independence of Slovenia, more intensive integration into international geographical and related institutions began. The Association of Slovenian Geographers is a full member of the glob-

al International Geographical Union and also of two European associations: the European Association of Geographers (EUROGEO) and the Association of Geographical Societies in Europe (EUGEO). Its successful social engagement has also been widely recognized because the association was honoured with national awards by two presidents of Slovenia on the seventy-fifth and hundredth anniversaries of its operation.